

## Î N C H E I E R E

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Valeriu Doagă  
Nina Vascan  
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Aremesco Oxana, reprezentată de avocatul Criclivîi Sergiu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aremesco Oxana împotriva notarului public Pîslari Tatiana cu privire la anularea actului administrativ și obligarea eliberării certificatului de moștenitor asupra masei succesoriale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Aremesco Oxana și a fost menținută încheierea Judecătoriai Orhei din 23 noiembrie 2016 și hotărârea Judecătoriai Orhei din 13 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 14 noiembrie 2016, Aremescu Oxana a depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului public, Pîslari Tatiana cu privire la anularea actului administrativ și obligarea eliberării certificatului de moștenitor asupra masei succesoriale.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 3 februarie 1994, a fost întocmit și autentificat notarial contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, încheiat între Agenția teritorială Orhei pentru privatizare și chiriașul, Aremesco Mihail, asupra apartamentului nr. XXXXX situat pe str. XXXXX.

A comunicat că la 3 august 1999, de către Agenția teritorială Orhei pentru privatizare a fost eliberată adeverința nr. 701 înregistrată la Oficiul Cadastral teritorial Orhei, prin care se confirmă că la privatizarea apartamentului nr. XXXXX situat pe str. XXXXX au participat: Aremesco Mihail, Aremesco Valentina, Aremesco Valerii, Aremesco Oxana.

A menționat că la 5 martie 2003 a fost înregistrat decesul mamei reclamantei - Aremesco Valentina, iar la 1 decembrie 2004, la cererea lui Aremesco Mihail, de

către notarul public, Pîslari Tatiana a fost pornit dosarul succesoral nr. 129-1100/2004 asupra averii defunctei Aremesco Valentina.

A afirmat că în baza datelor denaturate și incomplete, notarul public, Pîslari Tatiana neîntemeiat a presupus că reclamanta, Aremesco Oxana a pierdut dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. XXXXX situat pe str. XXXXX.

A relatat că la 20 mai 2010, a fost înregistrat decesul tatălui reclamantei - Aremesco Mihail.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 15 iulie 2011 reclamanta a fost restabilită în dreptul de proprietate de  $\frac{1}{4}$  cotă-parte asupra imobilului din XXXXX.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 28 mai 2015 au fost anulate actele juridice întocmite și autentificate de notarul public, Pîslari Tatiana și a fost prelungit cu trei luni termenul de acceptare a succesiunii după decesul mamei sale, Aremesco Valentina și a tatălui său, Aremesco Mihail.

A susținut că la 20 iulie 2015, notarul public, Pîslari Tatiana a primit și a înregistrat declarațiile de la reclamanta Aremesco Oxana, cu achitarea taxei de stat, cu privire la eliberarea certificatelor de moștenitor asupra masei succesorală din apartamentul nr. XXXXX situat pe str. XXXXX rămasă după decesul mamei sale, Aremesco Valentina, decedată la 5 martie 2003, și tatălui său, Aremesco Mihail, decedat la 20 mai 2010, care până în prezent neîntemeiat nu au fost eliberate de notarul public, Pîslari Tatiana.

A mai comunicat că la 21 septembrie 2016 a înaintat prin serviciul poștal cu aviz de recomandare cererea prealabilă către notarul public, Pîslari Tatiana, privind eliberarea certificatelor de moștenitor.

A menționat că la 20 octombrie 2016, prin scrisoarea de informare cu nr. 108, parvenită prin serviciul poștal, notarul public, Pîslari Tatiana, cu încălcarea procedurii stabilite în Legea cu privire la notariat, care urma să întocmească o încheiere de refuz și nu o scrisoarea de informare, a refuzat în eliberarea certificatelor de moștenitor la cererea prealabilă a petiționarei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 1, 2, 14 alin. (2), 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, art. 4 alin. (1), 17 alin. (1) lit. b), d), art.19 lit. a), b), art.35 alin.(1) lit. b) din Legea cu privire la notariat, art. 45 din Codul familiei, art. 346 alin. (1), art. 1432 alin.(1), art.1499 alin.(1) lit. a), art.1516 alin.(1), art.1517, art.1556 și art.1557 alin.(2) din Codul civil,

A solicitat recunoașterea încălcării dreptului, termenului și refuzului prin scrisoarea de informare nr. 108 din 20 octombrie 2016 în eliberarea certificatelor de moștenitor, obligarea eliberării certificatului de moștenitor asupra masei succesorală în mărime de  $\frac{1}{4}$  din apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, după decesul mamei sale și certificatului de moștenitor asupra masei succesorală în mărime de  $\frac{1}{4}$  din același apartament, după decesul tatălui său.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 23 noiembrie 2016 a fost primită în procedură cererea de chemare în judecată depusă de Aremesco Oxana împotriva notarului public Pîslari Tatiana cu privire la anularea actului administrativ și obligarea eliberării certificatului de moștenitor asupra masei succesoral.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei din 13 decembrie 2016, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 a fost respins apelul declarat de Aremesco Oxana și menținută încheierea Judecătorei Orhei din 23 noiembrie 2016 și hotărârea Judecătorei Orhei din 13 decembrie 2016.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 1558 Cod civil, dacă nu s-a făcut dovada existenței unor bunuri în patrimoniul defunctului ori determinarea acestora necesită operațiuni de durată și moștenitorii solicită să li se stabilească numai calitatea, se poate emite certificat de calitate de moștenitor. În certificatul de calitate de moștenitor se menționează că acesta nu are valoarea unui certificat de moștenitor și că poate fi utilizat numai pentru dobândirea actelor necesare pentru a dovedi existența bunurilor ce compun patrimoniul succesoral, urmând ca certificatul de moștenitor să fie eliberat ulterior. Această calitate poate fi dovedită numai în cazul acceptării în termen a moștenirii, în caz contrar moștenitorul fiind străin de moștenire prin neacceptare.

Instanța de apel a relevat că la 20 iulie 2015, notarul public, Pîslari Tatiana, a primit și a înregistrat declarațiile de la reclamanta, Aremesco Oxana, cu achitarea taxei de stat, cu privire la eliberarea certificatelor de moștenitor asupra masei succesoriale din apartamentul nr. XXXXX situat pe str. XXXXX rămasă după decesul mamei sale, Aremesco Valentina, decedată la 5 martie 2003 și tatălui său, Aremesco Mihai, decedat la 20 mai 2010, care nu au fost eliberate de notarul public, Pîslari Tatiana, fiindu-i explicată obligațiunea de a prezenta notarului documentele justificative de existență a averii succesoriale, compunerea masei succesoriale și costul ei, deoarece la deschiderea procedurii succesoriale notarul este obligat să verifice cercul de persoane care au dreptul la succesiune și urmează să fie informați despre cererea parvenită.

Prin urmare, a constatat că reclamanta nu s-a conformat cerințelor explicate de către notar și nu a prezentat documentele justificative pentru a fi deschisă procedura succesorală, totodată, nu a solicitat eliberarea certificatului de calitate de moștenitor, care nu are valoarea unui certificat de moștenitor, însă care putea fi utilizat pentru dobândirea actelor necesare pentru a dovedi existența bunurilor ce compun patrimoniul succesoral, urmând ca certificatul de moștenitor să fie eliberat ulterior.

La 7 decembrie 2017, Aremesco Oxana, reprezentată de avocatul Criclivîi Sergiu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că avocatul reclamantei, Criclivîi Sergiu s-a aflat în imposibilitate de a se prezenta la ședința instanței de apel din data de 10 octombrie 2017, din motiv că la aceeași dată între orele 11:00 – 12:00 a participat într-o altă ședință la Curtea de Apel Chișinău într-o cauză penală în privința unui inculpat aflat în stare de arest.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, recursul declarat la data de 7 decembrie 2017 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Aremesco Oxana, reprezentată de avocatul Criclivîi Sergiu, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Sub acest aspect, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, apreciază critic susținerile recurente cu referire la faptul că avocatul său, Criclivîi Sergiu, în instanța de apel nu a fost citat legal despre data și ora ședinței de judecată. Or, materialele cauzei atestă cu certitudine că avocatul reclamantei, Criclivîi Sergiu a fost înștiințat legal, contra semnătură, că examinarea cauzei va avea loc la 10 octombrie 2017, orele 11:00, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f. d. 83).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Aremesco Oxana, reprezentată de avocatul Criclivîi Sergiu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Aremesco Oxana, reprezentată de avocatul Criclivîi Sergiu.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

#### d i s p u n e:

Recursul declarat de către Aremesco Oxana, reprezentată de avocatul Criclivîi Sergiu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva